

Június 7—14:

Lódz vajdaság hete megyénkben

A hosszú történelmi múlt-
ra visszatérő magyar-
lengyel kapcsolatok újabb
hajtása az a testvéri együtt-
működés, amely a közel-
múltban előbb Szeged és a
lengyelországi Lódz város,
majd később Csongrád me-
gye és Lódz vajdaság kö-
zött kialakult.

A baráti együttműködés
segít abban, hogy a két nép
fiái a személyes kapcsola-
tok, baráti találkozók, szín-
vonalas kulturális és sport-
rendezvények közvetítésével
érzelmi és még szoro-
sabbra fűzzék a két népet,
a két várost, valamint a me-
gyét és a vajdaságot össze-
kötő szálakat, ugyanakkor
még alaposabban megismer-
jék egymás életét.

A június 7-én kezdődő
„Lódz vajdaság hete me-
gyénkben” — melynek során
magas rangú lengyel kül-
döttség is érkezik szűkebb
pátriánkba — programját
úgy állították össze, hogy az
mentől teljesebb képet ad-
jon a lengyelországi város
és vajdaság életéről, kultú-
rájáról, annak produkta-
mairól.

Politikai nagygyűlést ren-
deznek Szegeden, a Nemzeti
Sinházban, ugyanakkor
több kiállítás is nyílik a
megyeszékhelyen, amelyek
bemutatják Lódz és Lódz
vajdaság képző-, ipar- és
népművészetét. A Szegeden
rendezendő lengyel filma-
pok — Lódz a filmgyártás
egyik fő központja Lengyel-
országban — programjában
a lengyel filmművészet rep-
rezentáns alkotásai szerepel-
nek.

A kiállítások sorát gazda-
gítják majd a szegedi pro-
gramban az a dokumentációs
bemutató, amely Lódz vaj-
daság fejlődésének elmúlt
harminc esztendejét szem-
lélteti. Egy másik pedig a
lengyel könyvművészet és
-kiadás eredményeiről fog
tudósítani.

Gazdagítja a programot
egy belyegkiállítás, vala-
mint dívatbemutató, eszt-
rádműsor és két labdarúgó-
mérkőzés is (egyiket Csong-
rádon, másikat Szegeden
rendezik).

Két neves művészeti
együttes is fellép az ünne-
pi hét programjában Szeged-
en, Csanádpalotán, Forrás-
kúton, Szentesen és Vászár-
helyen: a Wisniowa Góra
Ének- és Táncegyüttes, va-
lamint Marian Gumowski és
népi zenekara. Most néhány
mondatban szeretnénk
mindkettőt bemutatni olva-
sóinknak.

A Wisniowa Góra Ének-
és Táncegyüttes 1957-ben

alakult, tagjainak többsége
lódzi üzemekben dolgozik.
Az öntvényező csoportok so-
rában az élen járók közé
tartozik. Repertoárjuk a
sieradzi és a lowiczi táj-
egységek folklórjából tevő-
dik össze. Összeállításaikban
szerepelnek a jellegzetes
lengyel táncok, a mazurka és
a polonéz is.

Az együttes, munkássága
és eredményei elismerése-
ként, 1972-ben megkapta a
kultúra és művészetek mi-
niszterének, 1973-ban pedig
a Falusi Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának dí-
ját. Művészetüket ugyane-
ben az évben a Szovjetunió-
ban is bemutatták nagy si-
kerral: Moszkvában, Lenin-
grádban, Minszkben.

Az együttes vezetője a
megalakulás óta Danuta
Wieclaw, koreográfusa pe-
dig Leszek Woszczyński.

A másik együttes — mely-
nek vezetője Marian Gu-
mowski, a Kultúra Kiváló
Dolgozója — a Rawa Mazo-
wiecka járáshoz tartozó No-

we Miasto város „Paraszi
Önsegély Egylet” Termelő-
szövetkezetének népi zene-
kara: 1954-ben alakult. Szin-
te egész Lengyelországot be-
járták műsorukkal, és több
fesztiválon kaptak első dí-
jat, elnyerték az „Ezeréves
Lengyelország” kitüntetés-
t, valamint Lódz vajdaság
nagydíját is. Többször sze-
repeltek külföldön is: így
Jugoszláviában és a Német
Demokratikus Köztársaság-
ban. Jelenleg az együttes-
nek nyolc tagja van: hat ze-
nész és két szolista: Zofia
Sej-Sobolewska és Franci-
szek Lepa, utóbbit művészi
teljesítményéért az Erdem-
kereszt ezüst fokozatával
tüntették ki a közelmúlt-
ban.

Képeinken — a felvételek
természetesen még Lengyel-
országban készültek: fent —
a népi zenekar a szolisták-
kal, lent — pillanatfölvétel
az ének- és táncegyüttes
műsorából, ezúttal egy erdei
tiszta volt a produkció
színhelye.

Múzeum és honismeret

A Hazafias Népfront Or-
szágos és Vas megyei hon-
ismereti bizottsága, a Mű-
velődésügyi Minisztérium
múzeumi főosztálya és a Vas
megyei múzeumok igazga-
tósa rendezésében „Múze-
um és honismeret” címmel
országos tanácskozást tartot-
tak szerdán Szombathelyen.
A tanácskozáson — amelyen
a Hazafias Népfront Ország-
os Tanácsa, a Művelődés-
ügyi Minisztérium, a Nép-
művelési Intézet képviselői,
az ország múzeumainak
szakemberei, a történelem
hivatásos kutatói, a honis-
meret művelői vettek részt
— a honismereti mozgalom
és a múzeumok kapcsolata-
it, tapasztalatait és felada-
taikat vitatták meg. A szakem-
berek hangsúlyozták, hogy a
múzeumok és a honismeret
művelői, szakkörök között
már számos helyen jó és
hasznos együttműködés ala-
kult ki.

A szakemberek számos
még meglevő hibára is fel-
hívták a figyelmet.

Közéleti napló

Pártmunkásküldöttség utazott Moszkvába

Dr. Berecz János, az
MSZMP Központi Bizottsága
külgügyi osztályának vezetője
pártmunkásküldöttség élén
az SZKP Központi Bizottsá-
gának meghívására szerdán,
tegnap Moszkvába utazott.

Katonai delegációnk Mongóliában

Szerdán hazaérkezett a Ha-
zafias Népfront Országos Taná-
csának küldöttsége, amely
Sarlós István főtájtár veze-
tésével a Lengyel Szocialista
Egységfront meghívására
1974. június 1—5. között hi-
vatalos látogatást tett Len-

Hazaérkezett a népfrentküldöttség

Szerdán hazaérkezett a Ha-
zafias Népfront Országos Taná-
csának küldöttsége, amely
Sarlós István főtájtár veze-
tésével a Lengyel Szocialista
Egységfront meghívására
1974. június 1—5. között hi-
vatalos látogatást tett Len-

gyelországban. A küldöttség
tagjai voltak: Hajduska Ist-
ván, a HNF OT osztályveze-
tője, Fiala Tivadarné, a HNF
Heves megyei bizottságának
elnöke és ifj. Kovács Berta-
lan, a HNF OT tagja.

Fejlesztés a sütőiparban

A sütőipar fejlesztéséről
tanácskozott szerdán a
MÉM-ben dr. Lénárt Lajos
miniszterhelyettes elnökleté-
vel az országos sütőipari
szakmai tanács. Megállapí-
totta, hogy a IV. ötéves terv
első három évében az élel-
miszeriparnak ez az ágazata
az előirányzatnak megfele-
lően növelte teljesítményét.
A tanács ipar 52 új léte-
sítménnyel gazdagodott, 82
üzemben pedig rekonstrukció
fejeződött be. Az ÁFÉSZ-
ek, a mezőgazdasági üze-
mek és a magániparosok

Új lakásügyi tanácsrendelet

A Minisztartanács az év
elején elrendelte a lakás-
ügyi tanácsrendeletek felülviz-
sgálatát. Ennek megfele-
lően Szeged megyei város
tanácsa új rendeletet alko-
tott, megtartva az előző ma-
radandó részeit, és alkal-
mazva az időközben alkotott
országos rendeletek és szak-
mai irányelvek elvárásait.
Az új tanácsi rendelet szá-
mos helyen eltér az eredeti-
től, s minthogy lakásigény-
lő ezeket érintenek a vál-
tozások, tájékoztatást kér-
tünk dr. Földi Gábertől, a
városi tanács igazgatási
osztályának vezetőjétől az
új rendelet legfontosabb
tudnivalóiról.

Az elosztás elvei

— Az 1971. évi tanácsi la-
kásrendelet jórészt változat-
lan maradt, az újonnan be-
iktatott, vagy módosított
részletek viszont szinte ki-
vétel nélkül a lakásigény-
lőknek előnyösek. Ha a kö-
telekességek közötti változások
mérlegeljük, azokban is
felismerjük az előnyök ga-
rancijára törekvést.

— A rendelet újból szabá-
lyozza az épülő lakások el-
osztásának elvét, és kimond-
ja, hogy Szegeden bérlo-
vagy vevőkijelölési jogot
maximálisan 10 százalékg
adhat a tanács. A bérloki-
jelölési jogot akár háromszor
is gyakorolhatja az a válla-
lat, amely megváltotta, szö-
vetkezeti vagy OTP-lakás
esetében természetesen csak
egyszer. Kedvezményeseb-
ben vásárolhatnak ilyen jo-
got a vállalatok, mint előbb,
hiszen korábban 300—350
ezer forintot kellett befizet-
niük bérlokijelölési jogért,
az új rendelet szerint pedig
négyzetméterenként 1500 fo-
rintért egyszeri, 2000-ért
készségi, 2500-ért háromszo-
ri bérlokijelölési jogot kap-
hatnak a tanácstól. Tanácsi
értékesítési (szövetkezeti)
lakás esetén 1500, OTP-la-
kásnál 500 forint négyzetmé-
terenként a vevőkijelölési
jog megváltása.

— Közérdekű lakásigé-
nyek kielégítésére — társ-
bérletek megszüntetésére,
pincelakások felszámolására,
üzlethelyiségek felszabadítá-
sára, házfelügyelői lakások
kijelölésére stb. — is az
épülő lakások 10 százaléka
használható fel.

A többgyer- mekesek előnye

— Külön gondoskodik a
rendelet a három- vagy több
gyermekes családokról és a
gyermeküket egyedül nevelő
szülők lakáskérlemének új-
szerű megítéléséről.

— Három vagy több gyer-
mekkel él Szegeden 99 csalá-
d önálló lakás nélkül. A
rendelet lehetőséget ad a
végrehajtó bizottságnak ar-
ra, hogy ügyükben hamarosa-
san kedvező döntést hozzon,
és belátható időn belül la-
káshoz jussanak. A valami-
lyen cserealappal már ren-
delkező nagycsaládok

ügyét folyamatosan intéz-
zük, az önálló lakással nem
rendelkezők számára vi-
szont lakásalapot kell bizto-
sítani. A végrehajtó bizott-
ság valószínűleg a lakásel-
osztási névsor mellőzésével,
kiemelve gondoskodik róluk.

— Az előző rendelet nem
vette kellőképpen figyelem-
be a gyermeküket egyedül
nevelő szülők helyzetét, sőt,
bizonyos mértékben sújtotta
is őket, hiszen az igénylő-
listán kisebb létszámú csalá-
d szerepel. Az új tanácsi
rendelet ezt úgy korrigálja,
hogy teljes családoként keze-
li őket, továbbá a gyerme-
kek számával arányban
egyéb kedvezményeket is
biztosít számukra.

A tíz éve igénylők

— Sokan vannak az igény-
lők között, akik 10—12 éve,
vagy még régebben nyújtot-
tak be lakáskérelmet. Kül-
önösen egyedülállóknak re-
ménytelen és kilátástalan
volt lakáshoz jutni. Az új
rendelet lehetővé teszi, hogy
két éven belül feltétlenül
lakást kapjanak. Az igény-
lés kilátástalansága és az
esélytelenség ezzel az intéz-
kedéssel megszűnik. Így is
hosszú ez az időterminus, de
a továbbiakban is elv ma-
rad, hogy tíz esztendőnél
idősebb igény nem felel
az akták között.

— Jelenleg 119 olyan
igénylőt tartunk számon,
akinek lakásigénye tizeszten-
dős vagy még régebbi ke-
letű, s a következő két év-
ben biztosan számíthatnak
lakásra valamennyien.

— A rendelet azt is ki-
mondja, hogy az elosztható
keretből mennyi lakást kell
minimálisan biztosítani? fi-
zikai munkásoknak és fiatal
házasoknak. A munkások
eddig 70 százalékból, a fia-
tal házaspár 55—60 százalé-
kban részesedtek Szegeden.

Az igénylők kötelességei

— Az igénylők kötelessé-
geit az előző rendelet csak

hézagosan szabályozta, s
ugyanúgy az adatváltozások
jelentésének kötelezettségét,
és az ahhoz fűződő esetle-
ges joghátrányokat. Most
egyértelműek a kötelezett-
ségek és a köteleességmulasz-
tásból adódó hátrányok. Ed-
dig minden adatváltozást 15
napon belül kellett jelente-
ni — újabban minden év
októbertől végéig. Új adat-
lap készül még az idén,
amelynek kérdései részlete-
sebb tájékoztatást adnak az
igénylők körülményeiről. A
második félévben ezeket el-
juttatjuk az igénylőkhöz, és
az őszi sorolás már eszerint
történik. Addig tehát az idén
nem kell jelenteni változást,
csak a lista telején levők-
nek.

— Minden olyan adat vál-
tozásának bejelentése köte-
lező lesz, amely az adatla-
pon szerepel. Egy másolat az
igénylőnél marad, így nyo-
mon tudja követni. Aki a
besoroláshoz elnyert jelentő
változásokat nem közli — el-
vesztíti a kedvezőbb sorolás
lehetőségét; aki viszont té-
ves adatokkal akar előny-
höz jutni — kimarad abból
az évből a sorolásból.

— A családok anyagi
helyzeténél különösen négy
változás alapvető: az egy
főre eső jövedelem; a gyer-
mek, eltartottak száma;
az összes családi kereset és
a vagyoni helyzet.

— A rendelet kizárja a
jogos lakásigénylők sorából,
akit kitiltottak a városból;
aki 5 éven belül pénzért le-
mondott a lakásbérleti jo-
gáról vagy büntetés hatálya
alatt áll.

— Humánusabb az új ren-
delet a réginel, mert job-
ban védi az igénylők érde-
keit, és kizárja a jogsérelem
lehetőségét, ugyanakkor na-
gyobb felelősséget követel az
igénylőktől helyzetük ismer-
tetésében. A lakásigénylők-
kel való együttműködés fon-
tos a tanács számára, hi-
szen anélkül nem lehetne
pontos és megbízható kiua-
lási listát készíteni — mon-
dotta dr. Földi Gábor.

Húszéves városok

Jól éltek lehetőségeikkel

Négy város, Kazincbarci-
ka, Keszthely, Oroszlány és
Tata ünnepli az idén város-
sá nyilvánításának husza-
dik évfordulóját. Ebből az
alkalomból hívta meg szer-
dán tanácskozára a tatabi
városi tanács a húszéves vá-
rosok tanácsi, párt- és tö-
megszervezeti vezetőit, hogy
számba vegyék a várospoli-
tikai célok megvalósítását, s
a további tennivalókat. A
megbeszélésen részt vett Ga-
lántai Pál, a Komárom me-
gyei tanács elnökhelyettese
is.

Dr. Varga Gyulának, a ta-
tati városi tanács elnökének
vitaindítója és a hozzászó-
lások alapján érdekes kép
bontakozott ki arról, hogy a
sajátos arculatú városoknak
milyen sok a közös vonása.
Legfőbb jellemzőjük, hogy
bebizonyították: városossá
nyilvánításuk indokolt volt,
részfoglaltak az előlegezett
bizalomra, élni tudtak a ka-
pott jogokkal. Bár fejlődé-
sük nem volt töretlen, még-
is gyorsan haladtak előre.
Kazincbarcán és Oroszlá-
nyon a gyors iparosodás,
Keszthelyen a gazdag kultu-
rális élet, az üdülőjelleg, Ta-
tán pedig az iparhoz való
kapcsolódás és az egyre na-

gyobb idegenforgalom adott
ehhez lehetőséget.

Mind a négy városban
gyorsan növekedett a lako-
sok száma, és ez sok tenni-
valót adott a tanácsoknak,
Tata, mint korábban járási
székhely, rendelkezett ugyan
a városi ranghoz tartozó
közintézmények többségével,
de ezek nem feleltek meg
az igényeknek. Ezeket foko-
zatosan korszerűsítik, ugyan-
akkor több új létesítménnyel
gazdagodott a város és 2700
lakást építettek fel. Az új
városokban, Kazincbarcán
és Oroszlányon, a város sa-
jatos arculatának a kialakí-
tása ad sok feladatot. Ugyan-
akkor ezekben is több in-
tézmeny elavult már.

Erdekesen alakult a húsz-
éves városokban a foglalkoz-
tatottság is. Tatán például
a könnyűipari jellegéből adó-
dóan országos viszonylatban
is nagyon magas, 87 száza-
lékos a munkaképes korú
nők foglalkoztatása. Ez sok
tennivalót ró a tanácsokra, a
megfelelő számú bölcsődei,
óvodái és napközi otthoni
hely előteremtésében.

A tanácskozáson kirajzo-
dott az is, hogy milyen
sokréteűek a tanácsok fel-
adatai a következő évtize-
dekben is.